

De la jaro 1939 li estis profesoro de la Praga Konservatorio. Urban iom post iom iĝis respektata gitar-virtuozo, sukcesa muzikkomponisto, pedagogo kaj verkisto de fakaj publikaĵoj. Tiuj ĉi karakterizaĵoj fine gvidis al fondo de memstara konservatoria gitarluda klaso. La gitarluda klaso estis granda gajno atingita per la rezultoj de la profesoro kaj liaj studentoj. Plua evolua ŝtupo okazis en 1982, kiam Štěpán Rak, la mondfama gitaristo, iama studento de Štěpán Urban, sukcesis fondi memstaran gitarsekcion ĉe la Muzik-akademio en Prago, tiel plenumante revon de sia instruisto.

Fine de la tridekaj jaroj estis preparita ambicia turneo de Urban tra Eŭropo. La eksplodo de la dua mondmilito neniiĝis la realigon. Post la finiĝo de la dua mondmilito li kunlaboris kelkajn jarojn kun la Ĉeĥoslovaka radio en Prago kaj okazigis koncertseriojn en diversaj enlandaj urboj.

La gitarludo de Urban akiris reputacion en la tuta Eŭropo kaj en pluraj eksterlandaj revuoj oni skribis pri liaj pedagogiaj sukcesoj. En la itala Romo oni skribis pri “l’ alta scuola di Stefan Urban”. Lia praga gitarluda klaso estis modelo por la fondo de similaj gitarlernejoj eksterlande, ekz. en Pollando, Rumanio, Italio (Romo), Bulgario.

Urban fondis kaj kreis la ĉeĥan skolon de gitarludo en la fakoj de solistiko kaj ankaŭ en ĉambra muziko.

Per siaj ĉeĥlingvaj publikaĵoj (ekz. “Vojo al artisma ludo per gitaro”, “Ni improvizas per gitaro”, “Gitarludo sen muziknotoj”, “Pri gitaro. Historio, evoluo, signifo de la instrumento” kaj multaj aliaj instruhelpaj verkoj) li preparis la vojon por la juna generacio, ne nur al amatora, sed precipe al artisma gitarludo.

Urban verkis multajn komponaĵojn, el kiuj la plejparto estas destinita por gitaro. La porgitara verkaro ricevis la honoron esti citata en diversaj internaciaj antologioj. Pluraj el tiuj verkoj estis premiitaj en mondskalaj komponist-konkursoj. Ekz. en 1963 li akiris por kvar komponaĵoj “Miniatures” la unuan premion en la internacia konkurso “Radio-Televido Parizo”.

Urban estis persono de multflanka aktiveco. Krom la muzika kreado, speciale por gitaro, estas konata ankaŭ lia verkado literatura. Li akiris kelkajn superajn premiojn en internaciaj konkursoj pro siaj verkoj en Esperanto. Grava kontribuo de liaj laboraĵoj por Esperanto estas kantoj laŭ tekstoj de famaj E-poetoj en pluraj landoj. Krom tio li verkis aron da rakontoj kaj poemoj. En 1961 La Eldonejo Stafeto (Kanariaj insuloj) eldonis lian libron de satiraj, spicaj kaj saĝaj versoj "Nova Ezopo".

Urban amis la verkadon. Al la pedagogia laboro li dediĉis sin intense ĝis sia vivofino. Li edukis aron da muzik-interpretistoj kaj liaj ĝelernantoj akiris unuajn premiojn por la tiama Ĉeĥoslovakio dum internaciaj gitar-konkursoj en Vieno, Parizo kaj Moskvo. Jen kelkaj vortoj pri lia privata vivo.

Lia unua edzino Eliška (Eli) Urbanová estis ankaŭ Esperanta poetino internacie konata. En la jaro 1954 la paro disiris. En 1956 li trovis novan edzinon, sian studentinon Jaroslava, kiu akceptis la nomon Urbanová. Ŝi akompanis lin ĝis lia vivofino.

Štefo Urban estis ankaŭ astrologo, kiu starigis centojn da horoskopoj. Tiu ĉi lia aktiveco, pri kiu li eĉ malkaŝe parolis, ne kongruis kun la komunista ideologio tiam reganta en Ĉeĥoslovakio, kaj la direktoro de la konservatorio nuligis lian laborkontrakton. Post longa kaj komplika traktado en oficejoj Urban fine venkis la problemojn kaj povis resti kiel profesoro en la konservatorio kun siaj ŝatataj studentoj.

Štěpán Urban, post longa malsano, mortis en Prago la 4-an de majo 1974.

Vlastimil Novobilský

Jaroslav Mařík **elstara ĉeĥa esperantisto (22. 12. 1913 – 5. 5. 1997)**

Cent jaroj jam pasis depost la naskiĝo de Jaroslav Mařík, nelacigebla laboranto por Esperanto sur diversaj kampoj, kies personeco eniris la historion ne nur de la enlanda, sed ankaŭ de la tutmonda Esperanto-movado. Li estis respektata prilingva fakulo, kiu dum sia tuta vivo konsciencie poluris sian lingvouzon. Li estis altnivela tradukanto de fakaj kaj artismaj tekstoj, eksterordinara konanto de la E-historio kaj literaturo, modela prononcanto de

de la lingvo, sperta defendanto de nia afero kaj lerta aŭtoro de grandaj pri-esperantaj eseoj.

Esperanto dominis lian vivon, precipe post kiam li pensiigis. Li atenteme sekvis la evoluon de la en- kaj eksterlanda Esperantomovado, li kompetente reagis kontraŭ atakoj rilate ĝin, sisteme kolektis argumentojn favore al nia lingvo disponigante ilin al interesatoj kaj neniam dubis pri la grava rolo de Esperanto en la tuthomara estonteco.

Kune kun Petro Chrdle mi siatempe inspiris lin skribi sian propran biografion, kies koncizigitan originalan tekston mi nun prezentas al la Esperanta publiko, esperante, ke la personeco de tiu ĉi nobla homo ne estos forgesita.

Biografio:

Jaroslav Mařík naskiĝis la 22-an de decembro 1913 en Zahradnice (distrikto Benešov, Ĉeĥoslovakio). Li frekventis 8-jaran real-gimnazion, sekvis 4 semestrojn en Karlo-Universitato en Prago (fakultato pri juro).

Dum la jaroj 1936-1938 li soldatservis: lernejo por rezerv-oficiroj; kursaro por komandantoj de telekomunikaj plotonoj. Lia atingita rango: kapitano.

Dum la germana okupacio li frekventis komercan kursaron kaj en privata lernejo studis la germanan kaj anglan lingvojn. Plie li studis en ministeria kursaro por teknikistoj de la patent-juro, speciale pri la usona patent-juro. Li interesiĝis kaj studis fremdajn lingvojn: la latinan, la francan, la germanan, la anglan kaj la rusan kaj Esperanton (ekde 1934).

Profesioj:

Post la milito li laboris kiel oficisto, 1946-1950, ĝis la likvido de Esperanto en la radio, li estis redakciano de la ĉiutagaj Esperanto-elsendoj de la Ĉeĥoslovaka radio en Prago, tradukisto kaj profesia parolisto, komentanto pri la Esperanto-movado kaj pri sporto, aktive laboris en la artprogramoj „La Verda Stacio“.

Inter 1950 kaj 1960 li estis ĉefo de propaganda grafika ateliero kun verkado de inform-artikoloj por la gazetaro. Pluajn 14 jarojn li estis teknikisto de la patentjura fako de la Agromaŝina Esploro-instituto en Prago (esploroj pri la monda patentjuro, ellaborado de raportoj pri la patentjura stato de planitaj konstruciaj taskoj ktp). Ekde 1974 li estis emerito.

Starto kaj funkcioj en la planlingva movado

J. Mařík post sia esperantistiĝo (1934) aktivis en pluraj funkcioj. Jen la resumo:

membro de Esperanto-Asocio de Ĉeĥoslovaka Respubliko (EAĈSR, ekde 1935), vickomitato kaj estro de la Gazetara servo de EAĈSR (ekde 1939 ĝis la okupacia likvido 1941-1945). Komitato de EAĈSR de post 1948. Membro de la Lingva komisiono de EAĈSR (1948). Ĝenerala sekretario de EAĈSR (1948-1952). Komitato A de Universala Esperanto-Asocio (UEA, 1950-51). Ĉefdelegito de Esperanto-Junularo (1955-57) kaj Junularsekiestro de Tutŝtata Konsulta Komisiono Esperantista (TKKE), redaktanto de landa junulara bulteno „Tagiĝo“ (1957).

Instruisto kaj ekzamenanto pri la historio de la Esperanto-movado en la studtendaroj SET (1954-58) en Chvaletice, Žimrovice kaj Popelná.

Post la likvido de EAĈSR kaj EK Praha: gvidanto de la Interesrondeto „Esperantista klubo en Praha“ ĉe Osvětová beseda (Kleriga kunularo en Praha), poste ĉe la Domo de kulturo (1958-1962), t. e. post rezigno de la gvidanto Jaroslav Šustr, pro polica persekuto en 1958; rezigno en 1962 pro netolereblaj ĝenoj fare de la sekreta Ŝtata polico.

1968-1969 prezidanto de la Preparkomitato de Ĉeĥa-Esperanto-Asocio; 1969-01-27 li transprenis en la Ministerio de internaj aferoj la permeson (aprobitan statuson) por lanĉi Ĉeĥan Esperanto-Asocion. Estrarano de ĈEA (1969-1977), ĝia dumviva membro (de 1977).

Membro de organizaĵoj: EAĈSR, TKKE, ĈEA, SEA (Slovakia Esperanto-Asocio dumviva), UEA, EVA (Esperantlingva Verkista Asocio).

Literatura agado:

Traduklaboroj:

Konstitucio de Ĉeĥoslovaka Respubliko, Prago, 1948 (ĉinigita libroforme, 1951).

Lerneja reformo en Ĉeĥoslovakio (I-IIa eld. 1949, 1950).

Ĉeĥoslovakio en nombroj (Prago, 1959 kaj 1962, Orbis).

Agadprogramo de K. P. Ĉ. (Prago, 1968).

Ĉeĥigo el la franca: Manuel du Basic Niveau II (aŭtom. komputilo), 1983, en manuskripto).

Ĉeĥigo el Esperanto: A. Gailit (estono): Homlupo (Vlkodlak – manuskripto).

Lingva kunlaboro ĉe

R. Hromada: E-a - ĉeĥa, ĉeĥa E-a poŝvortaro, (Prago, 1961).

Praha (gvidlibro), (Prago 1961).

Poŝatlaso de la mondo en Esperanto (Prago, 1971).

J. Novák: Sindefendologiaj studoj I, (Prago, 1983).

Špička kaj Novák: Ĉapitroj pri sindefendo, (1984, manuskripto).

Juĝu mem! Faktoj pri Ĉeĥoslovakio (Prago, 1960-61).

Mařík Otakar: Spektaklo por dioj – dramo (tradukis J. Cířhová – funda revizio-novtraduko J. Mařík, manuskripto), 1984.

Publikista aktivado:

a) en ĉeĥlingvaj gazetoj

Cyklista, Jiskra Tábor, Jiskra Třebíč, Jiskra Benešov, Lidová demokracie, Květy, Náš rozhlas, Rozhlas, Český expres, Mladá fronta, Národní obroda, Svobodné slovo, Práce, Svoboda, Vlasta, Kulturní informace (MIO), Večerní Praha, Naše rodina.

b) en enlandaj Esperantaj revuoj:

Esperantista, Informoj de ĈSEK, Tagiĝo, Fajrero, Bulteno de EK Praha, Bulteno de EK Brno, Aŭroro (porblindula), Verda steleto, Verda voĉo de Doksy, Esperantisto slovaka, Starto, Paco (ĉs), Verda familio.

c) en Esperantaj revuoj en eksterlando:

Esperanto (UEA), Esperanto Internacia, Studenta fronto, Internacia Kulturo, Heroldo de Esperanto, Der Esperantist, Oomoto (jap.), Literatura foiro, Fonto (Brazilo), Budapeŝta Informilo, Pola Esperantisto, Juna vivo, Paco.

d) Radio:

kontribuaĵoj al Radio Polonia; intervjuo por la franca elsendo de Radio Praha (pri Esperanto).

Ĉi tie finiĝas la seka biografia teksto, kiun al mi kaj P. Chrdle postlasis J. Mařík mem. Laŭ la menciitaj aktivaĵoj oni povas juĝi pri la vasta labor-amplekso, kiun J. Mařík dediĉis al sia amata Esperanto.

J. Mařík estis unu el la kolonoj de la Esperanto-movado en nia lando. Li estis homo nobla, simpatia kaj modesta, kun larĝaj horizontoj de scioj pri la Esperanta movado.

Jaroslav Mařík mortis la 5-an de majo 1997 en Prago.

Vlastimil Novobilský

Kiel mi fartis dum la pasinta Kristnasko

(rakontas Ilja Hurník el la libro "Podoby Vánoc")

La patro havis dek kvar gefratojn, la panjo naŭ. Multaj venadis al ni por Kristnasko kaj mi ricevadis tiel multajn donacetojn, ke mi preskaŭ hontis. Mi diris al mi: Vi nur akceptas ilin kaj nenion donacas. Sed kie sesjara knabo povas preni donacojn por tiom da geparencoj? Foje mi aĉetis por panjo tiel nomatan "laktogardanton". Ĝi estis porcelana plateto, kiu devus bateti, kiam la lakto komencis boli. La panjo ĝojis, sed la gardanto ne bate-tis.

Poste mi kaptis pli bonan manieron. De la avo mi ricevis pianon kaj tuj mi provis ludi, sed nur sur la blankaj klavoj. La nigraj ne plaĉis al mi kaj la fingroj forglitadis de ili. Mi diris al mi: al ĉiu onklo kaj onklino mi elpen-sos ian muzikaĵon kaj dum la Sankta vespero mi tion ludos.

Post la disdonado de la donacetoj mi eksidis ĉe la piano kaj komencis pre-zenti miajn komponaĵojn. Ĉiu estis por certa membro: Unu onklo ĵus reve-nis el soldatservo, mi komponis por li "Batalon de kavaliroj de la monto Blaník". Dudekjara onklino, kiu volis edziniĝi, ricevis de mi muzikpecon "Junaĝo forkuris". La familio aplaudis al mi.

Tiam estis mizero en Silezio, granda senlaboreco kaj antaŭ Kristnasko ofte venadis kaj sonorigis ĉe ĉiuj pordoj dratistoj, ceramikistoj, potistoj. Foje

venis unu knabo, eble dekjara, tre malpura kaj malsata. Mia panjo nutris lin, puŝis lin en bankuvon kaj vestis lin en pli bonan vestaĵon. Ĉe la adiaŭo li kantis al la tuta domo " Mi fartas bone, bone, bonege!"

Alitempe venis unu homo, kiu volis vendi elektran polvosuĉilon. En tiu tempo neniu konis ĝin. Kaj tuj li volis montri, kion la maŝino scipovas fari. Li pendigis la aparaton sur sian dorson, puŝis draton en ŝtopilingon, la sako ekbloviĝis. Post momento li malfermis ĝin kaj elŝutis amason da polvo. La avino ekkoleris: Ĉu tio estas polvo el nia planko? Sinjoro, ni ne estas porkuloj! Forkuru tuj!

Mallongigis kaj tradukis Jarmila Rýznarová

Recepto por la bela jaro 2014 kun elkora kristnaska bondeziro al ĉiuj membroj

Prenu dek du monatojn, bone ilin purigu de ĉiu malico, malamo kaj avidemo. Ĉiun monaton dividu alterne je 28, 30 kaj 31 partetoj tiel, ke ili sufiĉu por la tuta jaro.

Poste aranĝu ĉiun tagon tiel: prenu unu porcion da fido, unu porcion da honesta laboro, 2 porciojn da bonhumoro kaj almetu 3 plenajn kulerojn da optimismo, kulereton da toleremo, greneton da takto kaj iomete da pacienco.

Ĉion kunmiksi kaj riĉe priverŝu per amo. La tiel preparitan "nutraĵon" ornamu per floreto de atentemo.

Disdonu ĝin kun kara rideto kaj kun bona vorto.

El la interreto tradukis Jarmila Rýznarová